

Ψάλλοντας οδηγήθηκε στην αγχώνη ο Πατάτσος!

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Με μια συγκινητική ανάρτηση όπου αναδεικνύεται ο ρόλος της πίστης μας στη ζωή των ηρώων, ο Όμιλος Ορθόδοξης και Ελληνικής Παράδοσης του Πανεπιστημίου Κύπρου αναφέρεται, στις 9 Αυγούστου, στον Ιάκωβο Πατάτσο, έναν από τους πρώτους ήρωες/εθνομάρτυρες της Κύπρου, που οδηγήθηκαν στην αγχώνη από τους Τουρκοκύπριους, μετά τους Καραολή και Δημητρίου. Για να θυμούνται εκείνοι που ξεχνούν και να μαθαίνουν όσοι δεν ξέρουν.

«Ψάλλε, προσεύχου, δόξαζε τον Θεόν σ' όλη σου τη ζωή», έγραφε στην τελευταία επιστολή στη μητέρα του. Αυτός ήταν ο Ιάκωβος Πατάτσος, ο Ιάκωβός μας. Ο Ιάκωβος Πατάτσος, ήταν από τους πρώτους ήρωες που οδηγήθηκαν στην αγχώνη, μετά τους ήρωες Μιχαλάκη Καραολή και Ανδρέα Δημητρίου.

Ο Ιάκωβος Πατάτσος, πολεμώντας για τη Λευτεριά της Κύπρου και την Ένωση της με την Μητέρα Ελλάδα, συνελήφθη σε επίθεση που έγινε στον αστυνομικό σταθμό Σεραγίου στη Λευκωσία. Μετά την αποτυχημένη εκείνη επίθεση, ο Ιάκωβος έπεσε από το ποδήλατό του, και ένας Τουρκοκύπριος αστυνομικός τον άρπαξε. Ο σύντροφος του Ιάκωβου πυροβόλησε θανάσιμα τον Τουρκοκύπριο αστυνομικό. Ο Ιάκωβος όμως για λίγο μόνο ελευθερώθηκε, γιατί κάποιοι Τουρκοκύπριοι τον συνέλαβαν. Κατηγορήθηκε ακολούθως για την εκτέλεση του Τουρκοκυπρίου αστυνομικού, αποδεχόμενος να κατηγορηθεί εις θάνατο, αντί άλλου. Το άλλο μεγαλείο του Ιάκωβου Πατάτσου.

«Επήρα την αγαπητήν σου επιστολήν με επικεφαλίδα το χριστιανικό μας σύνθημα “ Χαίρε”. Ναι, αδελφέ μου, χαίρω. Ο Θεός με κάνει και χαίρω. Η συναίσθησις ότι σύντομα η ψυχή μου θα φτερουγίζει γύρω από τον ένδοξο θρόνο Του, με κάνει και χαίρω», έγραφε σε φίλο του πριν οδηγηθεί στην αγχώνη

«**Το πνεύμα μου φτερουγίζει γύρω από τον θρόνο του Κυρίου. Θέλω να χαίρης όπως κι εγώ**», «**Η χαρά μου είναι μεγάλη γιατί σύντομα αι δοκιμασίοι και αι θλίψεις θα σβήσουν και τότε θα μείνη ο "καρπός του Πνεύματος"**», «**Ψάλλε, προσεύχου, δόξαζε τον Θεόν σ' όλη σου τη ζωή**», έγγραφε τις τελευταίες του στιγμές από τη φυλακή στην τελευταία επιστολή στη μητέρα του, πριν οδηγηθεί στην αγχόνη.

Κι όταν πριν πολλά χρόνια, κοντά στο έτος 1985, γνώρισα τη μητέρα του στο δρόμο για την εκκλησία του Αγίου Κασσιανού στην παλιά Λευκωσία, το μόνο κατόρθωμα που βρήκε να μου πει, ήταν ότι «αγαπούσε πολύ την Εκκλησία ο Ιάκωβος, γιε μου. Κάθε Κυριακή πήγαινε στην Εκκλησία. Κοινωνούσε κάθε Κυριακή».

Κι ως τελευταία του επιθυμία, ζήτησε να χαριστούν κάπου όλα τα βιβλία του με τα εξής λόγια: «Το ξεύρω, ότι με αγαπάς και είμαι βέβαιος ότι θα χαρίσης τα βιβλία μου χωρίς να πάρης χρήματα. Για χρήματα μη σκέπτεσαι, διότι ο Θεός θα σου στείλει ευσπλαχνικά πρόσωπα να σε βοηθήσουν». Αυτός ήταν ο Ιάκωβος Πατάτσος, ο Ιάκωβός μας.

Κι όταν ρώτησε τον πατέρα Αντώνιο, τον ιερέα των φυλακών, μετά που εξομολογήθηκε και κοινωνήσε των Αχράτων Μυστηρίων, «**Όταν μας παίρνουν (στην αγχόνη) τι να ψάλλομε;**» Ο Ιάκωβος, γνώριζε Βυζαντινή Μουσική. Κι έτσι οδεύοντας προς την αγχόνη, οι συγκρατούμενοι του τραγούδησαν μαζί του τον Εθνικό Ύμνο, έψαλλαν μαζί του το «Τη Υπερμάχω» κι ο ήρωας Ιάκωβος συνέχισε να ψάλλει «**Ότε κατήλθες προς τον θάνατον**», «Έκστηθι φρίττων ουρανέ» και το «Ότε εκ του ξύλου σε νεκρόν». Αυτός ήταν ο Ιάκωβος Πατάτσος, ο Ιάκωβός μας.

ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΓΧΟΝΗΣ ΕΚΡΑΥΓΑΣΑΝ «ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 9. (Άθ. Πρ.).
— Την 2.30' πρωινήν σήμερον έξετελέσθησαν δι' άπαγχονισμού εις τας ένταύθα κεντρικάς φυλάκας οί τρείς ήρωϊκοί Κύπριοι άγωνιστάι Άνδρέας Ζάκος, Χαρίλαος Μιχαήλ καί 'Ιάκωβος Πατάτσος. Τούτο άνεκοινώθη έξ έπισημού πηγής, ένώ, ώς έγνώσθη έκ πηγής τών φυλακών, οί

τρείς ήρωες του κυπριακού άγώνος άντιμετώπισαν τόν θάνατον ώς πραγματικοί Έλληνες. Πρίν ή ό δήμιος, ό όποίος, ώς έγνώσθη, έφυγαδεύθη υπό τών Άγγλων, έκτελέση τό άπαίσιον έργον του, οί τρείς μελλοθάνατοι έκραύγασαν μέ σταθεράν φωνήν :

— Ζήτω ή Έλευθερία!

Μιχάλης Καραολής, Ανδρέας Δημητρίου, Ανδρέας Ζάκος, Ιάκωβος Πατάτσος, Χαρίλαος Μιχαήλ, Μιχαήλ Κουτσόφτας, Ανδρέας Παναγίδης, Στέλιος Μαυρομμάτης και Ευαγόρας Παλληκαρίδης. Είναι οι εννέα ήρωες της ΕΟΚΑ που αντίκρισαν την αγχόνη

Πατάτσος Ιάκωβος

Γεννήθηκε στη Λευκωσία την 1η Ιουλίου 1934.

Απαγχονίστηκε από τους Άγγλους στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας στις 9 Αυγούστου 1956.

Γονείς : Ανδρέας και Ροδού Πατάτσου

Αδέλφια : Χλόη

Ο Ιάκωβος Πατάτσος τελείωσε το δημοτικό σχολείο “Ελέναιο” στη Λευκωσία και ήταν απόφοιτος της Σχολής Σαμουήλ. Εργαζόταν ως γραφέας στον Οίκο Παρασκευαΐδη. Ήταν μέλος της ΟΧΕΝ και εντάχθηκε στον Αγώνα πριν από το 1955. Με την έναρξη του αγώνα κατατάχθηκε σε ομάδες ρίψης βομβών και αργότερα στο εκτελεστικό Λευκωσίας. Λόγω όμως των θρησκευτικών του πεποιθήσεων προβληματιζόταν να λάβει μέρος σε εκτελέσεις.

Η δράση του στον αγώνα συνταυτιζόταν με τη θρησκεία και ό,τι έκανε το έκανε, επειδή πίστευε ότι και η ελευθερία είναι δώρο του Θεού.

Τον Ιανουάριο του 1956 συνεργάστηκε με το Σταύρο Στυλιανίδη και άλλα στελέχη της ΕΟΚΑ στην κατασκευή και τοποθέτηση βόμβας στις 20 Μαρτίου 1956 στο κρεβάτι του Κυβερνήτη Χάρντιγκ. Στις 23 Απριλίου 1956 ανέλαβε με το συναγωνιστή του Γεώργιο Παλαιολόγο την εκτέλεση ενός προδότη αστυνομικού, εναντίον του οποίου έγινε και προηγουμένως ανεπιτυχής απόπειρα. Η επίθεση έγινε έξω από τον κεντρικό αστυνομικό σταθμό Σεραγίου Λευκωσίας. Η προσπάθεια απέτυχε και ο Ιάκωβος, που έπεσε από το ποδήλατό του βρέθηκε στο στόχαστρο Τούρκου ειδικού χωροφύλακα. Δεύτερος Τούρκος αστυνομικός, ο Νιχάτ Βασίφ, άρπαξε τον Ιάκωβο, οπότε ο Παλαιολόγος πυροβόλησε θανάσιμα τον Νιχάτ και τον ελευθέρωσε. Στη συνέχεια όμως το πλήθος των Τουρκοκυπρίων που προσέτρεξε τον ακινητοποίησε και συνελήφθη. Ο Παλαιολόγος κατέφυγε στο αντάρτικο και ο Πατάτσος κατηγορήθηκε για την εκτέλεση του Νιχάτ και οδηγήθηκε στην αγχόνη.

Κατά τη διάρκεια της ολιγόμηνης κράτησής του στα κελιά των μελλοθανάτων τόνωνε με τη θρησκευτική του πίστη τους άλλους κατάδικους, δημιουργώντας ατμόσφαιρα κατανύξης και πνευματικής ανάτασης. Η βαθιά του θρησκευτικότητα αντανακλάται και στην τελευταία του επιστολή προς τη μητέρα του στην οποία έγραφε : “Αγαπημένη μου μητέρα, Χαίρε. Ευρίσκομαι μεταξύ αγγέλων. Το πνεύμα μου φτερουγίζει γύρω από το θρόνο του Κυρίου. Θέλω να χαίρεις όπως κι εγώ...”